

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

"Druk Nr 1. Tymczasowy Regulamin obrad Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej..."

Liczba stron oryginału

8

Liczba plików skanów

9

Liczba plików publikacji

9

Sygnatura/numer zespołu

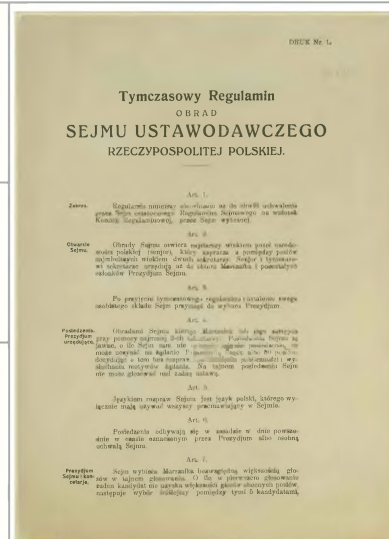
TR 059.003

Data wydania oryginału

1919

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

59.3/1

Tymczasowy Regulamin

OBRAD

SEJMU USTAWODAWCZEGO

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Art. 1.

Zakres. Regulamin niniejszy obowiązuje aż do chwili uchwalenia przez Sejm ostatecznego Regulaminu Sejmowego na wniosek Komisji Regulaminowej, przez Sejm wybranej.

Art. 2.

Otwarcie Sejmu. Obrady Sejmu otwiera najstarszy wiekiem poseł narodo-wości polskiej (senjor), który zaprasza z pomiędzy posłów najmłodszych wiekiem dwóch sekretarzy. Senjor i tymczaso-wi sekretarze urzędują aż do obioru Marszałka i pozostałych członków Prezydium Sejmu.

Art. 3.

Po przyjęciu tymczasowego regulaminu i ustaleniu swego osobistego składu Sejm przystąpi do wyboru Prezydium.

Art. 4.

Posiedzenia. Prezydium urzędujące. Obradami Sejmu kieruje Marszałek lub jego zastępca przy pomocy najmniej 2-ch sekretarzy. Posiedzenia Sejmu są jawne, o ile Sejm sam nie uchwali tajności posiedzenia, co może uczynić na żądanie Prezydium, Rządu albo 50 posłów, decydując o tem bez rozpraw po usunięciu publiczności i wysłuchaniu motywów żądania. Na tajnem posiedzeniu Sejm nie może głosować nad żadną ustawą.

Art. 5.

Językiem rozpraw Sejmu jest język polski, którego wy-łącznie mają używać wszyscy przemawiający w Sejmie.

Art. 6.

Posiedzenia odbywają się w zasadzie w dnie powsze-dnie w czasie oznaczonym przez Prezydium albo osobną uchwałą Sejmu.

Art. 7.

Prezydium Sejmu i kan-celaryje. Sejm wybiera Marszałka bezwzględną większością gło-sów w tajnem głosowaniu. O ile w pierwszym głosowaniu żaden kandydat nie uzyska większości głosów obecnych posłów, następuje wybór ściślejszy pomiędzy tymi 5 kandydatami,

którzy otrzymali największą ilość głosów. Jeśli i w drugim głosowaniu żaden kandydat nie uzyska większości, następuje wybór ściślejszy pomiędzy dwoma kandydatami, którzy osiągną największą liczbę głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los. Białe kartki oddane przy wyborach nie liczą się. Wybrany natychmiast obejmuje czynności swoje.

Art. 8.

Pięciu zastępców Marszałka a następnie ósmiu Sekretarzy wybiera Sejm w tajnym głosowaniu.

Art. 9.

Natychmiast po wyborze Prezydium Marszałek zawiadomi Naczelnika Państwa i Prezydenta Ministrów o ukonstytuowaniu się Sejmu.

Art. 10.

Utrzymanie porządku na sali i w gmachu oraz wszystkie czynności biurowe, związane z działalnością Sejmu, należą do Kancelarii Sejmowej, utworzonej przez Rząd, a z chwilą ukonstytuowania się Sejmu, podlegającej wyłącznie Prezydium Sejmu, które wyznaczy kierownika tej Kancelarii.

Art. 11.

Porządek dzienny. Porządek dzienny każdego posiedzenia ustala Marszałek i przedstawia Sejmowi do zatwierdzenia względnie zmiany.

Art. 12.

Przed wyborem Marszałka mogą być dyskutowane i rozstrzygane tylko sprawy dotyczące formalnej strony obrad oraz składu osobistego Sejmu.

Art. 13.

Poza porządkiem dziennym może być przez Marszałka udzielony głos tylko: po pierwsze w sprawie formalnej, po wtóre przy końcu posiedzenia lub po wyczerpaniu dyskusji dla faktycznego sprostowania i po trzecie przed porządkiem dziennym do złożenia oświadczenia osobistego.

Art. 14.

Do prawomocności uchwał i wyborów konieczna jest obecność w sali posiedzeń przynajmniej stu posłów. W razie stwierdzenia przez Marszałka z własnej inicjatywy albo na żądanie przynajmniej jednego posła braku kompletu, Marszałek posiedzenie zamyka albo odracza na czas, który uzna za stosowny.

Art. 15.

Przedmiotem porządku dziennego obrad może być tylko na piśmie zgłoszony wniosek Rządu, Komisji Sejmowej, ew. większości lub mniejszości Komisji, albo wniosek posła.

Art. 16.

Wniosek poselski może być przyjęty do porządku dziennego, gdy jest poparty podpisami najmnij 15 posłów. Wniosek podpisany przez nie mniej niż 15 posłów Marszałek może odczytać Sejmowi dla uzyskania mu dostatecznego poparcia.

Art. 17.

Posłowie, chcący przemawiać do wniosku, stojącego na porządku dziennym, zapisują się u Sekretarza, prowadzącego listę mówców, zgłaszając jednocześnie, czy będą mówili „za” czy „przeciw” wnioskowi. Każdy wnoszący poprawkę, jest uważany za mówiącego przeciw wnioskowi głównemu.

Art. 18.

Przed otwarciem rozprawy Marszałek zarządza odczytanie listy mówców „za” i „przeciw”. Mówca, na którego przyszła kolej mówienia, może głos swój odstąpić innemu posłowi, już zapisanemu, wszakże nie takiemu, który w danej sprawie już dwukrotnie przemawiał, albo z innym mówcą głos swój zamienić. Jeżeli zaś mówca, na którego kolej przyszła, nie jest obecny, traci głos.

Art. 19.

Po referencie, względnie wnioskodawcy, Marszałek udziela kolejno głosu zapisanym „za” i „przeciw”, zaczynając od głosu „przeciw”. Ostatni głos ma zawsze wnioskodawca, względnie referent; wolno im zabierać głos po każdej ze zgłoszonych poprawek.

Art. 20.

Wszyscy mówcy, zabierający głos do punktu porządku dziennego, mówią z mównicy, zwracając się do Sejmu. Żadnej mowy nie wolno czytać. Zakaz ten nie dotyczy przedstawicieli Rządu i referentów Komisji.

Za zgodą Marszałka mówca może odczytać dokumenty lub akty, na których wywód opiera.

Art. 21.

Żadnemu mówcy w dyskusji nad tym samym wnioskiem, tą samą częścią wniosku lub poprawką nie wolno zabierać głosu do wniosku więcej, niż dwa razy, przyczem Marszałek może ograniczyć czas trwania drugiego przemówienia tego samego mówcy do pięciu minut. W dyskusji nad poprawką Marszałek może zapowiedzieć, że dwukrotnie temu samemu mówcy głosu nie udzieli.

Art. 22.

Przedstawicielowi Rządu, chcącemu przemawiać w tym charakterze, niezależnie od tego, czy jest posłem czy nie, Marszałek powinien udzielić głosu poza kolejną i bez ograniczeń.

Art. 23.

Jeżeli liczba mówców przekracza 10, Marszałek ma prawo po dziesiątej przemowie zarządzić wybór mówców generalnych „za” i „przeciw”. Jeśli liczba mówców przekracza 15-tu, Marszałek jest obowiązany taki wybór zarządzić, o ile Sejm nie uchwali, że pragnie wysłuchać dalszych mówców. Gdyby zapisani mówcy nie mogli wybrać mówców generalnych wyznaczyć ich Marszałek z pomiędzy zapisanych.

Art. 24.

Po wysłuchaniu sześciu mówców „za” Marszałek może ograniczyć czas trwania dalszych przemówień według swego

uznania, zależnie od ważności sprawy i stanu dyskusji, nie dalej jednak, jak do pięciu minut.

Art. 25.

Przemówienie posła, trwające dłużej niż godzinę, Marszałek ma prawo ograniczyć do oznaczonego przez siebie terminu.

Art. 26.

W czasie rozprawy mogą być zgłaszane poprawki do wniosków w ten sam sposób, co i wnioski samodzielne. Marszałek poddaje je pod dyskusję w czasie, który uzna za stosowny, poprawki muszą być głosowane przed wnioskiem głównym. Poprawka, do której zgłoszono poprawki, jest traktowana jak wniosek główny.

Art. 27.

Poprawki mogą być jedynie zgłaszane w trojkiej formie: „wykreślenie”, „dopisanie”, albo „zastąpienie” określonych wyrazów.

Art. 28.

Po wyczerpaniu listy mówców, wzgl. po przemówieniach mówców generalnych oraz po ostatnim słowie referenta, wzgl. wnioskodawcy, Marszałek oznajmia, że przystępuje do głosowania, poczem już nikomu głos do rozpraw nad przedmiotem udzielony być nie może.

Art. 29.

O głos poza porządkiem dziennym należy zgłaszać się na piśmie u Sekretarza, prowadzącego listę mówców, wszakże w razie nagłej konieczności, albo dla postawienia w paru słowach wniosku formalnego, wolno prosić o głos poza porządkiem dziennym i stawiać wniosek formalny ustnie i z miejsca. Wolno też poza porządkiem dziennym z miejsca przemawiać. Mówcy, zabierającemu głos poza porządkiem dziennym, wolno przemawiać najwyżej przez pięć minut.

Art. 30.

Wnioski formalne mogą być:

- a) o zamknięcie dyskusji,
- b) o przejście do porządku dziennego,
- c) o przerwanie dyskusji,
- d) o odesłanie do komisji,
- e) o odroczenie dyskusji,
- f) o głosowanie bez dyskusji,
- g) o głosowanie w całości en bloc,
- h) o zmianę porządku dziennego,
- i) do prowadzenia obrad,
- k) o przywołanie do porządku.

Art. 31.

Na żądanie Marszałka wniosek formalny musi być podany na piśmie.

Art. 32.

Wniosek formalny Marszałek może poddać Sejmowi do rozstrzygnięcia w chwili przez siebie za stosowną uznanej, nie później wszakże, jak po ukończeniu rozpraw nad wnioskiem, będącym na porządku dziennym, a przed jego głosowaniem.

Art. 33.

Sejm rozstrzyga o postawionym wniosku formalnym bez rozpraw po wysłuchaniu wnioskodawcy, ewentualnie jednego mówcy „przeciw” oraz jednego „za”. Wniosek formalny raz odrzucony nie może być w ciągu tej samej rozprawy stawiany ponownie.

Art. 34.

Wniosek o zamknięcie dyskusji poddaje Marszałek pod głosowanie zaraz po ukończeniu przemówienia w ciągu którego został zgłoszony.

Art. 35.

**Wnioski
nagłe.**

Sejm może uchwalić nagłość dla danego wniosku na żądanie Rządu, albo na wniosek 30 posłów. Żądanie nagłości winno być przedstawione Marszałkowi na piśmie wraz z załączeniem motywów.

Art. 36.

Sejm decyduje o nagłości po wyczerpaniu porządku dziennego przed uchwaleniem porządku dziennego następnego posiedzenia po wysłuchaniu nie więcej jak jednego przemówienia za nagłością jednego przeciw.

Art. 37.

Marszałek jest jedynym stróżem prawidłowości obrad i jedynym upoważnionym do wykładni niniejszego regulaminu. W sprawach, dotyczących sposobu prowadzenia obrad nie wskazanego wyraźnie w regulaminie, Marszałek sam rozstrzyga ostatecznie.

Art. 38.

Ustawy.

Projekty ustaw podlegają trzem czytaniom, z których pierwsze i trzecie otwiera rozprawy nad całością ustawy, drugie nad jej szczegółami.

Art. 39.

Po pierwszym czytaniu ustawy, która musi być najmniej na 24 godzin przed postawieniem jej na porządku dziennym doręczona posłom w druku, następuje albo odrzucenie ustawy, albo przesłanie jej do określonej komisji bez rozpraw co do szczegółów ustawy.

Art. 40.

Drugie czytanie stanowi wniosek komisji o odrzucenie lub przyjęcie ustawy w brzmieniu proponowanem. Sprawozdanie komisji musi być doręczone posłom w druku w przeddzień rozprawy szczegółowej. Sejm może po drugim czytaniu odesłać ustawę ponownie do tej samej lub innej komisji.

Art. 41.

Jeżeli poprawek nie zgłoszono przed rozprawą nad drugim czytaniem ustawy, może być przyjęty wniosek głosowania nad nią w całości (en bloc).

Art. 42.

Poprawki zgłoszone przed drugim czytaniem, są ogłaszane w Sejmie przez Marszałka i odsyłane do komisji przez niego.

Art. 43.

Drugie czytanie ustawy nie może być zwyczajnie przedsięwzięte tego samego dnia co pierwsze, trzecie natomiast może nastąpić zaraz po drugim. Na wniosek Marszałka może być przedsięwzięte drugie czytanie tego samego dnia co pierwsze, o ile najmniej 10 posłów temu się sprzeciwi.

Art. 44.

Sejm może na wniosek poparty przez 15 posłów uchwalić następujące skrócenia postępowania formalnego:

- a) uwolnienie wniosku lub sprawozdania komisji od drukowania,
- b) dopuszczenie natychmiastowej rozprawy bez odesłania do komisji,
- c) dopuszczenie rozprawy zaraz po rozdaniu drukowanego sprawozdania komisji,
- d) wyznaczenie komisji terminu do przedłożenia sprawozdania.

Art. 45.

Interpelacje. Interpelacje, skierowane do Rządu winny być podpisane przynajmniej przez 15 członków Sejmu. Po otrzymaniu interpelacji Marszałek komunikuje ją Prezydentowi Rady Ministrów z zapytaniem, kiedy Rząd zechce udzielić wyjaśnień. Po otrzymaniu odpowiedzi, a w każdym razie nie później niż po upływie miesiąca, Marszałek umieszcza interpelacje na porządku dziennym. Dyskusja nad interpelacją następuje w wypadkach, w których Sejm uzna jej potrzebę.

Odpowiedź Rządu na interpelację może być udzielona na piśmie. Sejm przyjmuje odpowiedź do wiadomości lub jej nie przyjmuje.

Art. 46.

Głosowanie. Głosowanie odbywa się przez powstanie z miejsc. Jeżeli jeden z członków urzędującego Prezydium wynik głosowania podda w wątpliwość, to Marszałek zarządza obliczenie głosów przez Sekretarzy i oznajmia wynik głosowania. Podczas obliczania głosów poseł wstrzymujący się od głosowania opuszcza salę.

Art. 47.

Wnioski o głosowanie imienne wymagają poparcia przynajmniej przez 50 posłów, wyrażonego przez powstanie i winny być zgłaszane przy zamknięciu dyskusji przed wezwaniem do głosowania. Imienne głosowanie odbywa się w sposób następujący: Marszałek wzywa Posłów do zajęcia miejsc. Sekretarze odbierają od posłów kartki i wrzucają je do urny. Na kartkach wydrukowane jest nazwisko głosującego posła oraz wyrazy „tak” lub „nie”. Po odebraniu kartek Marszałek ogłasza głosowanie za skończone. Sekretarze obliczają głosy, a Marszałek obwieszcza Izbie wynik głosowania. Nazwiska głosujących posłów, oraz jak głosowali umieszcza się w stenogramie.

Art. 48.

Głosowanie tajne poza wyborami jest niedopuszczalne.

Art. 49.

Komisje

Celem przygotowania przedmiotu obrad Sejmowych ustanawia Sejm Komisje: stałe dla pewnych rodzajów spraw na czas sesji sejmowej i specjalne dla spraw poszczególnych. Komisje mają się składać z 30 albo 15 posłów, wybieranych wedle klucza, odpowiadającego sile liczebnej grup poselskich.

Art. 50.

Komisje wybierają przewodniczącego, jego zastępcę, sekretarza oraz referentów, protokołują swoje obrady i sprawozdania składają Sejmowi na piśmie (w druku).

Art. 51.

Zebrania komisji są prawomocne w obecności połowy członków i uchwalają zwykłą większością głosów. Regulamin Sejmowy obowiązuje odpowiednio i komisje.

Art. 52.

Na zebraniach komisji mogą być obecni bez prawa głosu także posłowie do niej nie wybrani. Marszałek lub wyznaczony przezeń Zastępca i przedstawiciele Rządu mogą brać udział w obradach komisji bez prawa głosowania. W razie potrzeby komisja może uchwalić tajność obrad z wykluczeniem posłów, nie będących jej członkami.

Art. 53.

Komisje mają prawo wzywać na swoje posiedzenia posłów oraz przedstawicieli władz rządowych i rzeczoznawców z głosem doradczym.

Art. 54.

**Prawa
i obowiązki
posłów.**

Posłowie są obowiązani brać udział we wszystkich obradach i pracach Sejmu, a także przyjmować wybór do komisji lub jakiegokolwiek innej funkcji przez Sejm im w zakresie jego prac powierzonej; poseł ma jednak prawo żądać zwolnienia od wyboru, jeśli już do dwóch komisji został wybrany, albo z innych ważnych i uzasadnionych powodów, o czym Sejm bez rozprawy rozstrzyga.

Art. 55.

Urlopu do dni 14 udziela Marszałek, który podaje to do wiadomości Sejmu.

Urlopu na czas dłuższy może udzielić tylko Sejm bez rozprawy.

W razie choroby poseł ma obowiązek bezzwłocznie usprawiedliwić swą nieobecność przed Marszałkiem, który podaje to do wiadomości Sejmu.

Art. 56.

Nieusprawiedliwiona, względnie ponad termin udzielonego urlopu przedłużona nieobecność w Sejmie dłużej niż przez 14 dni pociąga za sobą upomnienie i wezwanie do zgłoszenia się u Marszałka.

Art. 57.

Posłowie otrzymują jako zwrot kosztów utrzymania ryczałt miesięczny w kwocie Mk 1500, płatnych z góry i wol-

nych od wszelkiego zajęcia. W razie odroczenia Sejmu ryczałt wypłaca się tylko za pierwsze dwa miesiące przerwy.

Posłowi nie wolno zrzec się prawa poboru djety.

Marszałek prócz djet poselskich pobiera Mk. 30,000 rocznie na reprezentację.

Posłom przysługuje prawo bezpłatnego przejazdu w całym Państwie kolejami i statkami dowolną klasą.

Art. 58.

**Dyscyplina
Sejmowa.**

Marszałek ma prawo przywołać posła „do rzeczy”, jeżeli zbacza od przedmiotu obrad lub „do porządku” za niewłaściwe wyrażenie się lub zachowanie. Przy drugim upomnieniu Marszałek zwraca uwagę, że za trzecim upomnieniem mówca traci głos.

Art. 59.

Posła, rozmyślnie zakłócającego porządek obrad, może Marszałek po wyczerpaniu środków dyscyplinarnych, wskazanych w artykule 62, wykluczyć z bieżącego posiedzenia Sejmu. Wykluczony musi natychmiast opuścić gmach sejmowy.

Art. 60.

Marszałek ma prawo wykluczyć posła na czas do pięciu posiedzeń. Na wniosek Marszałka Sejm może wykluczyć posła aż do jednego miesiąca.

Art. 61.

Wykluczony traci prawo do poboru części ryczałtu, która przypada na czas wykluczenia.

Art. 62.

Marszałek może zarządzić opróżnienie galerji o ile publiczność zakłóca porządek.

Art. 63.

Prawo wstępu na salę podczas posiedzeń mają tylko posłowie, przedstawiciele Rządu i funkcjonariusze Sejmu.

Art. 64.

Władzę policyjną na terytorjum Sejmu wykonywa wyłącznie Marszałek Sejmu przez funkcjonariuszów Sejmu i komendanta Straży, którego sam mianuje.

Do czasu utworzenia Sejmu pełni służbę bezpieczeństwa oddział wojska oddany do rozporządzenia Marszałka.

Art. 65.

**Protokoły
i stenogramy
posiedzeń.**

Z każdego posiedzenia Sejmu winien być sporządzony protokół oraz stenogram.